

Arkivsak-dok. 17/03892-12
Saksansvarlig Bjørn Olsen
Saksbehandler Margrethe Mørkved Solli

Saksgang

DELPROSJEKT 4 KRITEIRER FOR FREMTIDIG STUDIESTEDSSTRUKTUR

Forslag til vedtak:

1. Styret vedtar følgende hovedkriterier som grunnlag for videre utredning av fremtidig studiestedsstruktur:
 - Forskning av høy kvalitet
 - Høy kvalitet i utdanning og stimulerende læringsmiljø
 - Høy attraktivitet for ansatte og studenter
 - Kunnskaps- og forskningsbasert utvikling i regionen
 - Effektiv ressursbruk og økonomisk balanse
2. Styret ber rektor gjennomføre innspills- og dialogmøter med ansatte, studenter og eksterne i henhold til forslag til framdriftsplan.
3. Dersom forslag til løsning på fremtidig studiestedsstruktur medfører vesentlige endringer på dagens studiesteder, skal behov for å gjennomføre en høringsrunde vurderes, før styret vedtar fremtidig studiestedsstruktur.
4. Styret tar rapport fra delprosjekt 2 og 3 til orientering.

Saksframstilling

Bakgrunn

Styret ved Nord universitet vedtok revidert mandat for prosjektet i sak 24/18. Målet for prosjektet er å utvikle en studiestedsstruktur som bidrar til å *realisere universitetets faglige strategier og ambisjonen om å bidra med regional utvikling.*

Prosjektet har 5 delprosjekter (DP):

- DP 1 Datainnsamling og analyse
- DP 2 Innspill fra fakultetene om faglig organisering
- DP 3 Ekstern analyse av regionale og nasjonale kompetansebehov
- DP 4 Kriterier for fremtidig studiestedsstruktur
- DP 5 Beslutningsgrunnlag og innstilling fra rektor

Innledning

I denne saken presenteres delprosjekt 4 *Kriterier for fremtidig studiestedsstruktur.*

Delprosjekt 4 bygger på delprosjektene 1,2 og 3. Styret er tidligere orientert om delprosjekt 1 i sak 57/18 og om framdrift i delprosjektene 2, 3 og 4 i sak 98/18.

I saksframlegget gis en kort orientering om prosessen fram til delprosjekt 4. Videre kommer en oppsummering fra DP1 og sammendrag fra delprosjektene 2, 3 og 4. Rapportene fra delprosjekt 2, 3 og 4 er vedlagt styresaken i sin helhet.

Styret har bedt om at medbestemmelse og intern og ekstern kommunikasjon blir spesielt vektlagt. I saksframlegget presenteres også plan for dialog- og innspillsmøter i etterkant av styrets behandling av delprosjekt 4.

I saksframlegget vurderes behov for høring på løsningsforslag til fremtidig studiestedsstruktur. Dersom det skal gjennomføres høring, vil det få konsekvenser for tidslinjen i prosjektet, dvs. endelig styrebehandling september/oktober 2019, mot planlagt styrebehandling i løpet av mai/juni 2019.

Proessen fram til rapport fra delprosjekt 4

Delprosjekt 4 bygger på de tre første delprosjektene. Arbeidet i DP1 ble i all hovedsak utført våren 2018, og vil bli videreføret og benyttes under utarbeidelse av DP5. DP2, DP3 og styrende dokumenter fra Kunnskapsdepartementet(KD) og NOKUT, f.eks. utviklingsavtalen mellom KD og Nord universitet, tildelingsbrevet for 2018, relevante stortingsmeldinger, studiekvalitetsforskriften, studietilsynsforskriften og UH-loven, danner grunnlaget for DP4. Arbeidet med DP2 og DP3 har pågått parallelt høsten 2018.

Fakultetenes innspill til faglig organisering (DP2) ble organisert i to faser:

I fase 1 utarbeidet dekanene, basert på en prosess i fakultetene, et notat med sine tilrådninger for faglig organisering av eget fakultet. Notatet omtalte prinsipper og forhold som må vektlegges i den videre prosessen med studiestedsstruktur, og skulle gi innspill til kriterier som skal benyttes i et samlet kriteriesett for å velge fremtidig struktur (DP4). Innspillene fra fakultetene til faglig organisering ble drøftet i rektors strategiske ledergruppe (referansegruppen).

I fase 2 reviderte dekanene etter behov notatene basert på diskusjoner i fase 1 og eventuelle ytterligere diskusjoner i fakultetet. Oppdaterte notater ble fremlagt for drøfting i nytt møte i referansegruppen.

Rapporten fra DP2 samt fakultetenes innspill er vedlagt saken. I rapporten er det også et sammendrag av fakultetenes innspill.

DP3 Ekstern analyse av regionens kompetansebehov ble satt ut på oppdrag til PwC. Rapporten fra DP3 er vedlagt saken.

Medbestemmelse og medvirkning fra ansatte i arbeidet med faglig organisering er søkt sikret gjennom fakultetenes involvering av ansatte i utviklingen av fakultetenes notater. Videre er IDF holdt jevnlig orientert gjennom de ordinære møtene. Det er i tillegg avholdt et eget møte med IDF med presentasjon av DP3 og et eget møte om DP4 under arbeidet med konkretisering av kriteriene.

Kort om DP1 (Datainnsamling og analyse)

Arbeidet fra DP1 ble lagt fram for styret i juni 2018 (se styresak 57/18). Styret tok saken til orientering, og påpekte at «... *det er viktig at leveransen fra DP1 er et faktagrunnlag og ikke premiss for resten av utredningen*».

Delprosjektet leverte et sett med indikatorer som dokumenterer utvikling og status for aktiviteten på de ulike studiestedene. Indikatorene omfatter både faglig og administrativ aktivitet og synligjør volum, kvalitet og økonomi knyttet til studiestedene. Aktivitet i 2017 er utgangspunktet for dokumentasjon av status, mens utviklingen i indikatorene kan gå så langt tilbake som til 2014. Indikatorene baseres på fakta/observasjoner.

DP1 har ikke analysert eller tolket indikatorene utover det som har vært nødvendig for å knytte informasjonen til ulike studiested. DP1 har heller ikke vurdert alternative modeller for studiestedsstruktur eller testet hypoteser om studiestedene. Det samlede indikatorsettet som DP1 la fram er et grunnlag for å analysere og tolke forhold i de valgte kriteriene i DP4. Det vil bli behov for å jobbe videre med og evt utvide indikatorsettet for å ferdigstille DP5.

Sammendrag fra DP2 Innspill fra fakultetene om faglig organisering

Delprosjekt 2 omfatter fakultetenes innspill til arbeidet med fremtidig studiestedsstruktur. Fakultetene ble utfordret på å gi innspill på hvordan den faglige aktiviteten bør være organisert for å nå målene i Strategi 2020, og som samtidig tilfredsstillende og ivaretar krav satt i forskrifter og styrende dokumenter. I oppsummeringen av fakultetenes innspill til faglig organisering påpekes det behov for faglig konsentrasjon, behov for å utvikle fremragende forskningsmiljøer, behov for ulike typer studiesteder, behov for å utvikle fremragende læringsmiljøer der studentene møter en universitetskultur og behov for gode endringsprosesser med god ivaretagelse av ansatte.

Kriteriene som er utarbeidet i DP4, bygger på fakultetenes innspill. Rapporten fra DP2 er vedlagt, samt fakultetenes egne vurderinger.

Sammendrag fra DP3 Ekstern analyse av regionale og nasjonale kompetansebehov

Formålet med denne analysen har vært å kartlegge behov for kunnskap og kompetanse regionalt og nasjonalt. Regionen er avgrenset til Nordland og Trøndelag. Analysen har tatt utgangspunkt i Nord universitet sine doktorgradsområder og profilområder, og har i tillegg sett på internasjonale kunnskapsbehov og trender. Kildematerialet for analysen har vært avgrenset til utvalgte tidligere analyser og utredninger som Nord universitet har identifisert i samråd med PwC.

Analysen viser at:

- Næringslivet i regionen er i stor grad bygd på forvaltning og utnyttelse av naturressurser. Tradisjonelt har etterspørselen etter høyere utdanning vært begrenset, men behovet og etterspørselen er økende.
- Regionen har et betydelig behov for økt forskningsaktivitet for å styrke næringslivet og offentlig sektor
- Offentlig sektor, og spesielt helse- og omsorgssektoren, vil ha behov for nye og langt flere medarbeidere, også med høyere forskningsbasert utdanning, og sektoren trenger i tillegg forskningsbasert innovativ tjenesteutvikling.
- Nord universitets doktorgradsområder og profilområder er svært relevante for å møte samfunnets behov for kunnskap. Dette gjelder både globalt, nasjonalt og regionalt.
- For å bidra til å utvikle den kunnskapen som nasjonen og regionen trenger innenfor doktorgrads- og profilområdene, må Nord universitet bygge større og sterkere forskningsmiljøer som kan tiltrekke seg de beste forskerne. Dette vil kreve en tydeligere prioritering.

I rapporten anbefaler PwC at Nord universitet som regional utviklingsaktør bør:

- Vesentlig styrke egen aktivitet innen forskning og utvikling, og etablere sterkere samarbeid med forskningsinstitusjoner, både for å utvikle egen styrke og møte behov for tverrfaglig kompetanseutvikling.
- Utvikle et mer omfattende samarbeid om forskning og utvikling med næringslivet og offentlig sektor i regionen og nasjonalt.
- Tilby forskningsbasert utdanning med en kvalitet som sikrer at de best kvalifiserte studentene velger heltids høyere utdanning ved Nord universitet.
- Bidra til livslang læring ved å tilby kunnskaps- og forskningsbasert etter- og videreutdanning i samarbeid med arbeidslivet, uten at dette svekker det økonomiske grunnlaget for tilbudet til heltidsstudentene.

Både Nord universitet og det naturlige omlandet scorer generelt svakt på FoU-aktivitet. Som ledende aktør har Nord universitet et spesielt ansvar for å styrke forskningen i sitt primære nedslagsfelt. Satsning på profilområdene og forskning vil sannsynligvis kreve en sterkere prioritering av tilgjengelige ressurser. Et mer omfattende faglig samarbeid med andre institusjoner vil også være en vei til videre utvikling.

Geografisk lokalisering til Nordland og nordre del av Trøndelag gir et spesielt ansvar for denne regionen, men forskningsbidraget fra universitetet til ulike interessenter blir best om forskningen som utøves også står sterkt i nasjonal og internasjonal sammenheng. Lokaliseringen innebærer ikke at Nord universitet skal møte et hvert behov, men prioritere å dekke den delen av kompetansebehovet i regionen som naturlig tilligger en institusjon innenfor høyere utdanning. Forskningsbasert etter- og videreutdanning i regionen bør tilbys uten at det svekker det økonomiske grunnlaget for tilbudet på andre prioriterte områder.

Analysen peker også på fem sentrale megatrender som med rimelig sikkerhet vil påvirke behovet for kompetanse i Trøndelag og Nordland fremover:

- Globalisering
- Digitalisering og automatisering
- Eldrebølgen
- Mobilitet og sentralisering
- Klima og miljø

Sammendrag fra DP4 Kriterier for fremtidig studiestedsstruktur

En beslutning om hvor Nord universitet skal være tilstede med hvilken aktivitet vil ikke være en matematisk øvelse, men en kompleks vurdering hvor ulike hensyn må veies. Det er derfor valgt et antall overordnede kvalitative hovedkriterier med tilhørende kriterier som må drøftes og avveies for å komme fram til den studiestedsstruktur som samlet sett resulterer i det mest fremtidsrettede universitetet. Saksutredningen vil hensynta Utredningsinstruksen

(fastsatt ved kgl. Res. 19.02.2016) og Retningslinjer for lokalisering av statlege arbeidsplassar og statleg tenesteproduksjon (fastsett ved kgl.res. 28.11.2014) med tilhørende veiledere.

Basert på innspill fra fakultetene om faglig organisering (delprosjekt 2), analyse av regionens og nasjonens kunnskaps- og kompetansebehov (delprosjekt 3), overordnede vurderinger av økonomisk holdbarhet og nasjonale parametere for sektoren, er det fem hovedkriterier – med tilhørende *kriterier* - som har pekt seg ut

- *Forskning av høy kvalitet – Faglig konsentrasjon, større og mer robuste forskningsmiljøer, samarbeid og tverrfaglighet i forskningen, forskning med relevans for regionen og nasjonen, tilrettelegging for ph.d.-kandidatene*
- *Høy kvalitet i utdanning og stimulerende læringsmiljø – Forskningsbasert utdanning, bredde i fagtilbudet, tverrfaglig undervisningsmiljø, god tilrettelegging for ulike grupper av studenter, tilrettelegging for internasjonalisering, etter- og videreutdanning*
- *Høy attraktivitet for ansatte og studenter - Attraktive forskningsmiljøer, Attraktive utdanningstilbud for de beste studentene, Attraktive bo- og arbeidsmarkeder*
- *Kunnskaps- og forskningsbasert utvikling i regionen – Faglig høy kvalitet, kandidater med relevans for arbeidslivet, tilpasset etter- og videreutdanningstilbud, forskning på relevante områder*
- *Effektiv ressursbruk og økonomisk balanse – Utnyttelse av undervisnings- og forskningskapasitet, utnyttelse av arealer og annen infrastruktur, økonomisk balanse*

Disse kriteriene vil være kjernen i hva som utredes med hensyn til dagens utfordringer og løsninger for å komme fram til en anbefaling av fremtidig studiestedsstruktur som ivaretar prosjektets mål og universitetets langsiktige behov.

Styret skal på grunnlag av rektors innstilling beslutte hvor Nord universitet skal være med hvilken aktivitet. Vurderingene av hvilken struktur som er best egnet til å realisere faglige strategier må i utredningen balanseres mot hvordan universitetet skal bidra til regional utvikling. Mulige løsninger må diskuteres i lys av behov for effektiv ressursutnyttelse innenfor fremtidige økonomiske rammer.

Forventede effekter og konsekvenser av foreslåtte løsninger må belyses. Herunder må omtales hvordan alle grupper av ansatte skal ivaretas på en god måte, og hvordan studentenes behov skal ivaretas. Vesentlige risikoer knyttet til forslaget, og håndtering av disse vil også være en del av utredningen. Et forslag til overordnet implementeringsplan vil følge anbefalingen.

Innspill – og dialogmøter med utgangspunkt i delprosjekt 4

Det er lagt opp til møter med ansatte på hvert enkelt studiested i perioden 14. januar til 1. februar 2019. Møtene har flere funksjoner: informere om prosjektet og svare på spørsmål,

dialog om valgte kriterier og få innspill til videre arbeid. Det er lagt opp til at innspill sendes skriftlig (innspill@nord.no).

Ledelsen ved universitetet har faste møte med leder(e) i Studentparlamentet. For å sikre god informasjon og dialog med studentene på de ulike studiestedene, legges det opp til egne møter med studentene før møtene med de ansatte på de ulike studiestedene. Studentene kan også gi skriftlig innspill til prosjektet via postmottak@nord.no (merket innspill studiestedsstruktur).

Videre er det planlagt innspills- og dialogmøter med eksterne i samme periode. Det er lagt opp til møter med RSA i Nordland og RSA i Trøndelag, fellesmøte med regionrådene i Nordland og tilsvarende i Trøndelag. Møter med fylkeskommunene og helseforetakene er under planlegging. I invitasjonen inviteres eksterne samarbeidspartnere til å gi innspill til selve kriteriene, samt om det er andre forhold som fordrer økt oppmerksomhet i tilknytning til valg av fremtidig studiestedsstruktur. Frist for å gi innspill foreslås satt til 1. mars 2019.

Innkomne innspill vil bli vurdert av prosjektgruppa. Viktige vurderinger og forhold som er relevant, vil bli innarbeidet i DP5.

Eventuell høring på forslag til løsning på fremtidig studiestedsstruktur

Prosjektet er i utgangspunktet ikke planlagt med gjennomføring av høring på forslag til fremtidig studiestedsstruktur, kun innspill og dialog underveis i prosessen. Det er imidlertid fremkommet forventning fra omgivelsene om at en høring på forslag til fremtidig studiestedsstruktur bør gjennomføres.

Dersom forslag til fremtidig studiestedsstruktur medfører vesentlige endringer for enkelte studiesteder/lokalsamfunn, kan det ifølge utredningsinstruksen være behov for å gjennomføre høring. Det vil bli gjort en vurdering av juridiske eller andre forhold som tilsier at høring må eller bør gjennomføres. Avklaring på dette vil komme sammen med rektors innstilling til forslag til fremtidig studiestedsstruktur i forbindelse med styrets behandling av DP5 i mai.

Dersom det gjennomføres en høring, vil det føre til at endelig vedtak om studiestedsstruktur tidligst kan skje september 2019.

Justert framdriftsplan for ferdigstilling av prosjektet

Dato	Hva
11.1.19	Styremøte – vedtak DP4
Medio januar til medio februar 2019	Innspills- og dialogmøter: Møter med studenter og ansatte: Nesna, Sandnessjøen, Namsos, Stjørdal, Steinkjer, Levanger, Vesterålen, Mo i Rana og Bodø. Møter med RSA Nordland, RSA Trøndelag, Regionrådene i Nordland, Regionrådene i Trøndelag, Fylkeskommunen i Trøndelag og Fylkeskommunen i Nordland, Helseforetaket i NT, Helgelandsykehuset, og Nordlandssykehuset
31.1.19	Styremøte – Føringer for oppbygging av beslutningsgrunnlaget (DP5)
1.3.19	Frist for å gi innspill på DP4
6.3.19	Styremøte – Orientering om innkomne innspill
14.5.19	Styremøte – Vedta fremtidig studiestedsstruktur (DP5), eller Vedta å sende på høring forslag til studiestedsstruktur.
Evt 10.9.19	Styremøte - Vedta fremtidig studiestedsstruktur (DP5) etter gjennomført høring.

Vedlegg:

Vedlegg 1: Rapport fra delprosjekt 4 *Kriterier for fremtidig studiestedsstruktur*

Vedlegg 2: Rapport fra delprosjekt 2 *Innspill fra fakultetene om faglig organisering*, inkludert innspillsnotatene fra fakultetene.

Vedlegg 3: Rapport fra delprosjekt 3 *Ekstern analyse av regionale og nasjonale kompetansebehov*